

також про інформування населення про поведінку при техногенних або природних надзвичайних ситуаціях.

Список використаної літератури:

1. Кодекс цивільного захисту України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1809-14/page>.

Хілініч І. О., Глебова О. І.

старший викладач кафедри Фізичної культури та охорони праці

Державного університету телекомунікацій, м. Київ

ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ АВАРІЙ НА ТЕХНОГЕННИХ ОБ'ЄКТАХ

На випадок виробничої аварії на об'єкті повинен бути розроблений план заходів підготовки об'єкта до захисту від сильнодіючих отруйних речовин, складена характеристика складських приміщень, зроблена оцінка (за прогнозом) можливої обстановки на об'єкті на випадок аварії, розроблені схеми повідомлення керівного складу рятувальних формувань і населення, розраховані сили і заходи для ліквідації осередків зараження, складений план дії для ліквідації осередків зараження.

Для визначення потенційних можливостей виникнення аварійних ситуацій і розробки заходів запобігання їм потрібно застосувати метод імовірного оцінювання ризику, який передбачає три рівні аналізу:

1. Систематичний пошук факторів ризику, обумовлений помилками під час проектування і практичної реалізації виробничих процесів.

2. Оцінювання фізичних процесів, які можуть спричинити аварійні ситуації. Метою такої оцінки є визначення можливого часу і способу відмови діючих систем безпеки, а також пов'язаних з цим наслідків.

3. Визначення можливих шляхів поширення токсичних або радіоактивних речовин за межами підприємства.

Для визначення обсягу і характеру аварії, кількість необхідних сил і засобів, правильної організації рятувальних робіт (начальник цивільного захисту дає розпорядження організувати розвідку). До складу розвідувальних груп необхідно включити спеціалістів, які знають специфіку виробництва і розміщення об'єктів. Розвідка повинна встановити місця скупчення людей і ступінь загрози їхньому життю, ступінь і обсяг руйнувань, можливості виконання робіт без індивідуальних засобів захисту, наявність руйнувань, які можуть ускладнити обстановку, або фактори, що можуть збільшити розмір аварії, стан виробничих і комунально-енергетичних мереж.

Засоби механізації, які використовуються при невідкладних і аварійно-відновних роботах, мають бути універсальними, маневреними, транспортабельними і малогабаритними. На невеликих територіях, якщо немає широкого фронту робіт, великого нагромадження переплетених, залізобетонних і металевих конструкцій використовують механізовані інструменти і найпростіші засоби механізації: апарати для газового різання металу, відбійні молотки, перфоратори, лебідки, домкрати, ломи, лопати, кирки та ін.

У разі загрози радіоактивного забруднення або на початку випадання радіоактивних речовин потрібно провести медичну профілактику населення — видати протирадіаційні йодні препарати. Робочі зміни повинні укритися в сховищах, а населення у захисних спорудах або евакуюватися. Евакуйованим слід застосовувати індивідуальні засоби захисту, взяти із собою запас продуктів харчування, води, документи, у холодний період — теплий, одяг. На першому етапі людей доставляють до контрольної-перевірної пункту на межі зони небезпечного радіоактивного забруднення і висаджують. На другому етапі евакуйовані проходять дозиметричний контроль, медичний огляд, у разі необхідності — санобробку, і чистим транспортом розвозяться для розселення. За недостатньої кількості транспортних засобів для тих, хто може йти пішки, організовують піші колони.

Характер аварій визначається причинами виникнення, масштабами і особливостями виробництва. Від цього залежатимуть наслідки аварій, а це визначає тактику проведення рятувальних робіт. Щоб не дати аварії розростися до катастрофічних розмірів, не допустити загибелі людей, зменшити кількість уражених і зростання матеріальних втрат, необхідно рятувальні роботи починати негайно.

Використана література:

http://pidruchniki.com/10810806/bzhd/likvidatsiya_naslidkiv_avariy_katastrof

*Целуйко А. І., студентка групи ММ-51,
Харківській національній автомобільно-дорожній університет*

**ОЦІНКА РИЗИКУ ПРИ ДЕКЛАРУВАННІ БЕЗПЕКИ ПОТЕНЦІЙНО
НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТІВ**

Аналіз ризику аварій на потенційно небезпечних об'єктах (ПНО) є складовою частиною управління промисловою безпекою. Аналіз ризику полягає в систематичному використанні всієї доступної інформації для ідентифікації небезпек і оцінки ризику можливих небажаних подій.

Основні завдання аналізу ризику аварій на ПНО полягають у наданні особам, що приймають рішення: об'єктивної інформації про стан промислової безпеки об'єкта; відомостей про найнебезпечніші, «слабкі» місця з погляду безпеки; обґрунтованих рекомендацій по зменшенню ризику.

Процес проведення аналізу ризику включає наступні основні етапи: планування й організацію робіт; ідентифікацію небезпек; оцінку ризику; розробку рекомендацій зі зменшення ризику.

На етапі планування робіт потрібно: визначити аналізований небезпечний виробничий об'єкт і дати його загальний опис; описати причини й проблеми, які викликали необхідність проведення аналізу ризику; підібрати